

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 1T/10/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3517010028
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivan Pavlovič
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2019:3517010028.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom, samosudcom JUDr. Ivanom Pavlovičom v trestnej veci obžalovanej F. V., Z., XX.XX.XXXX V. F., trestne stíhaného na slobode pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. účinného v čase spáchania skutku (ďalej len „Trestný zákon“) na hlavnom pojednávaní konanom v Novom Meste nad Váhom dňa 7. októbra 2019 t a k t o

rozhodol:

Obžalovaná: F. V. T. Š. A. H. V. Á., Z.. XX.XX.XXXX V. F.,
K. B. F., K. XXX/X, na slobode, nezamestnaná,

je vinná, že

ako matka mal. V. O., Z.. XX.XX.XXXX, a mal. L. O.A., Z.. XX.XX.XXXX, V. F. a inde od mesiaca máj 2014 doposiaľ si riadne neplnila svoju vyživovaciu povinnosť vyplývajúcu jej z § 62 Zákona o rodine a rozsudku Okresného súdu v Novom Meste nad Váhom č.k. 11P/166/2010-25 zo dňa 09.12.2010, ktorým jej bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, túto povinnosť si riadne neplnila, v evidencii uchádzačov bola evidovaná od 16.09.2014 do 19.04.2015, kedy bola vyradená pre nespôluprácu, od 16.06.2014 do 23.08.2014 - vyradená z dôvodu narodenia dieťaťa, zamestnaná bola od 02.11.2017 do, 12.02.2018, od 01.04.2018 do 18.05.2018 a od 11.06.2018 do 11.09.2018, nie je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi, čím spôsobila dlh na výživnom v sume 1 281,50 Eur Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny X.D.I.,
t e d a

- najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplnila úmyselne zákonnú povinnosť vyživovať iného a spáchala uvedený čin závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas,

č í m s p á c h a l a

- prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona.

Za to sa
o d s u d z u j e

podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona s poukazom na § 36 písm. l) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 14 /štrnásť/ mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa obžalovanej podmienienečne odkladá výkon trestu odňatia slobody.

Podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona sa obžalovanej u r č u j e skúšobná doba v trvaní 3 /tri/ roky s probačným dohľadom nad jej správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 4 písm. d), písm. j) Trestného zákona sa obžalovanej u k l a d á

- povinnosť v skúšobnej dobe uhradiť zameškané /dlžné/ výživné vzniknuté voči F. V. O., Z. XX.XX.XXXX, T. F. L. O., Z. XX.XX.XXXX, vo výške 1281,50 Eur k rukám oprávneného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, Námestie SNP 151/6, 958 01 Partizánske a k jej rukám včas a riadne platiť bežné výživné,

- v skúšobnej dobe sa preukázateľne zamestnať alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom vedie trestné konanie proti obžalovanej na podklade obžaloby Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom Pv 683/16/3304 - 9 zo dňa 16.01.2019 pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona na skutkovom základe tam uvedenom.

Vo veci vydal súd trestný rozkaz dňa 14.02.2017, ktorým obžalovanú uznal súd za vinnú v zmysle obžaloby a uložil jej za to trest. Po doručení trestného rozkazu podala v zákonnej lehote obžalovaná odpor a tak súd nariadil vo veci hlavné pojednávanie, ktoré vykonal vo viacerých dňoch a dňa 07.10.2019 rozhodol vo veci samej. Na hlavné pojednávanie súd predvolal obžalovaného, poškodenú a upovedomil prokurátora. Na hlavnom pojednávaní bol vypočutý obžalovaná, poškodená a prečítané listinné dôkazy vzťahujúce sa na osobu obžalovaného a prejednávajúcu vec a osobu a obžalovanej to rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 5P/38/2010, rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 11P/166/2010, trestný rozkaz Okresného súdu Nové mesto nad Váhom sp. zn. 1T/56/2014, správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom na obžalovanú, správy Sociálnej poisťovne, pobočka Trenčín, správy súdnej exekútorky F. B.H.V. L. správa mesta Myjava na obžalovanú, odpisy z registra trestov obžalovanej a registra priestupkov obžalovanej, doklad o úhrade - poštový poukaz zo dňa 05.03.2018 na sumu 1682,06 Eur, poštový poukaz zo dňa 29.01.2019 na sumu 400,- Eur a poštový poukaz zo dňa 13.07.2019 na sumu 200,- Eur.

Súd z dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní a po dôkladnom vyhodnotení všetkých dôkazov má preukázaný skutkový stav veci ako je uvedený vo výrokovvej časti tohto rozsudku a vinu obžalovanej za preukázanú v rozsahu nevyhnutnom na zákonné rozhodnutie. Obžalovaná na hlavnom pojednávaní po poučení o svojich procesných právach a po poučení podľa § 257 Trestného poriadku neurobila žiadne z vyhlásení a preto súd vykonal dokazovanie v celom rozsahu. Z výpovede obžalovanej vyplynulo, že si je vedomá svojej vyživovacej povinnosti, že jej maloleté deti sú umiestnené v pestúnskej starostlivosti a je povinná uhrádzať v prospech Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske. Rozsudkom Okresného súdu v Novom Meste nad Váhom č. k. 11P/166/2010-25 zo dňa 09.12.2010 bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona. Obžalovaná preukázala, že v priebehu hlavného pojednávania uhradila poštovým poukazom zo dňa 05.03.2018 sumu 1682,06 Eur, poštovým poukazom zo dňa 29.01.2019 sumu 400,- Eur a poštovým poukazom zo dňa 13.07.2019 sumu 200,- Eur v prospech poškodeného. Z výpovede obžalovanej vyplynulo, že si riadne neplnila výživné predovšetkým z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Obžalovaného zo spáchania trestnej činnosti usvedčuje výpoveď zástupcu poškodeného Úradu práce sociálnych vecí a rodiny X. F. G., z ktorej výpovede pred súdom vyplynulo, že obžalovaná si zákonom stanovenú vyživovaciu povinnosť včas a riadne neplnila od mesiaca máj 2014. Začiatok neplnenia vyživovacej povinnosti je tiež determinovaný Trestným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 1T/56/2014 - 106 zo dňa 09.04.2014, právoplatný dňa 25.04.2014, ktorým bola odsúdená pre prečin neplnenia vyživovacej povinnosti podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona, ktorú si neplnila voči svojim deťom. Od 01.05.2014 teda začala plynúť ďalšie obdobie, v ktorom si neplnila vyživovaciu povinnosť, ktorú už nepokrývalo predchádzajúce odsúdenie. Po zohľadnení vyššie uvedených úhrada a po výsluchu svedkyne F. G. súd ustálil, že ku dňu hlavného pojednávania dlhuje na výživnom najmenej 1 281,50 Eur Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske. Obžalovaná si vyživovaciu povinnosť neplnila až doposiaľ, t.j. od mája 2014, teda prvý mesiac po mesiaci, v ktorom nadobudol právoplatnosť predchádzajúci trestný rozkaz, a to riadne, t. j. v súdom určenej výške, a včas, t. j. mesačne do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám oprávneného. Vyživovacia povinnosť pritom obžalovanej vyplýva z ustanovenia zákona o rodine § 62 a nasl. a

vznikla okamihom narodenia dieťaťa. Vyživovacia povinnosť obžalovanému bola deklarovaná tiež vyššie citovaným Rozsudkom Okresného súdu v Novom Meste nad Váhom č. k. 11P/166/2010-25 zo dňa 09.12.2010. Súd považuje výšku určeného výživného v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona, ktoré je obžalovaná schopná vzhľadom na svoje možnosti, schopnosti a majetkové pomery platiť a zodpovedá veku a potrebám detí. Ide o minimálne výživné, ktoré je spravodlivé od obžalovanej očakávať a vyžadovať. Súd preto dospel k záveru, že na strane obžalovanej nie sú žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali riešenie predbežnej otázky o výške vyživovacej povinnosti pre potreby tohto trestného konania. Svedčia o tom aj tri úhrady výživného, ktoré preukázala. Zo správ Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom a Sociálnej poisťovne vyplynulo, že v sledovanom období bola v evidencii uchádzačov evidovaná od 16.09.2014 do 19.04.2015, kedy bola vyradená pre nespoluprácu, od 16.06.2014 do 23.08.2014 - vyradená z dôvodu narodenia dieťaťa, zamestnaná bola od 02.11.2017 do, 12.02.2018, od 01.04.2018 do 18.05.2018 a od 11.06.2018 do 11.09.2018, nie je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi. Je zrejmé, že obžalovaná v sledovanom období nevyužíval všetky možnosti na získanie stabilných a legálnych zdrojov na plnenie si svojej vyživovacej povinnosti. V prípade, ak páchatel trestného činu zanedbania povinnej výživy neposkytuje osobnú starostlivosť, je povinný plniť vyživovaciu povinnosť minimálne riadnym a včasným uhrádzaním bežného výživného. Tomu je povinný prispôsobiť svoj životný štandard, svoje príjmy a výdavky, pretože plnenie vyživovacej povinnosti má prednosť pred akýmikoľvek vedľajšími výdavkami. V tejto súvislosti súd dáva upriamu pozornosť na vecnú poznámku Najvyššieho súdu Českej republiky, ktorý vo svojom rozhodnutí č. k. 4 Tdo 1290/2011-16 zo dňa 22.11.2011 konštatuje a zdôrazňuje (voľne preložené do slovenčiny), že „splodenie dieťaťa nie je šport ani zábava, hoci sa to niektorým jedincom na začiatku môže javiť. V skutočnosti tým ale budúci rodič na sebe berie povinnosti a zodpovednosť, ktorá ho sprevádza po celý ďalší život, niekedy až do jeho vlastnej smrti. Preto je nevyhnutné, aby sa choval tak, aby svoje záväzky a povinnosti dokázal vždy a za všetkých okolností splniť“. S uvedeným záverom sa súd v plnej miere stotožňuje s poukazom na potrebu uvedomenia si dôležitosti plnenia vyživovacej povinnosti rodiča na svoje vlastné deti. Obžalovaná ako rodič má nielen právnu, ale aj morálnu povinnosť, ktorá sprevádza ľudstvo od nepamäti, starať sa zo všetkých síl o zabezpečenie riadnej a dostatočnej výživy svojich detí a na dosiahnutie tohto cieľa vynakladať v prípade potreby vyššiu, než obvyklú snahu nájsť si vhodné zamestnanie. U obžalovanej možno sa vo vzťahu k maloletým deťom L. T. V. obmedzila len na minimálne výživné. Súd umožnil opakovaním odročením hlavného pojednávania, aby využila účinky účinnej ľútosti podľa § 86 písm. a) Trestného poriadku, avšak okrem vyššie citovaných platieb nedoložila žiadne ďalšie úhrady.

S poukazom na vyššie vykonané dôkazy, po ich dôkladnom vyhodnotení, a to jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti, a s poukazom na vyššie uvedené úvahy, ktorými sa súd spravoval pri ich hodnotení, je skutkový stav veci preukázaný tak ako je popísaný vo výrokovvej časti tohto rozsudku. Súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by trestnoprávnu zodpovednosť obžalovaného vylučovali alebo zmierňovali. Vykonané dôkazy spolu korešpondujú, dopĺňajú sa a súd nezistil medzi nimi zásadné rozpory, pričom vykonané dôkazy vytvárajú spolu ucelenú reťaz dôkazov, na základe ktorých súd mohol vysloviť logický záver o vine obžalovanej. Súd po právnej stránke kvalifikoval konanie obžalovanej ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona, pretože obžalovaná najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplnila úmyselne zákonnú povinnosť vyživovať iného - a uvedený čin spáchala závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas, keďže obžalovaný si neplnila svoju zákonom stanovenú povinnosť vyživovať iného podstatne viac ako dva roky. Súd obžalovanú neuznal za vinnú podľa ods. 3 písm. c) §-u 207 Trestného zákona, nakoľko obžalovaná sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia Trestným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 1T/56/2014 - 106 zo dňa 09.04.2014 osvedčila a uplatňuje sa u nej zákonná fikcia neodsúdenia.

K forme zavinenia obžalovanej možno uviesť nasledovné. Súčasťou skutkovej vety obžaloby je i pasáž, z níž vyplýva, že obžalovaná bola v minulosti v minulosti súdom odsúdená za trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona, čo preukazuje zabezpečený odpis z registra trestov. Je teda vylúčené, aby si obžalovaná nebola vedomá svojej povinnosti riadne platiť súdom určené mesačné výživné na svoje nepĺnoleté deti k rukám oprávneného. Pokiaľ tak vedome nerobila, bola minimálne uzrozumená s tým, že porušuje túto svoju povinnosť stanovenú jej jednak zákonom o rodine a jednak vyššie citovaným civilným rozsudkom. Pokiaľ teda ide o subjektívnu stránku - zavinenie, bolo konanie obžalovanej posúdené podľa § 15 písm. a) Trestného zákona ako trestný čin spáchaný úmyselne, keď obžalovaná chcela spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť záujem chránený týmto zákonom, pretože vedela, že má zákonnú vyživovaciu povinnosť, napriek tomu si túto neplnila, nebola zamestnaná a výživné neplatila ani náhradným spôsobom. Závažnosť konania

obžalovanej pritom spočíva v tom, že obžalovaná porušila záujem spoločnosti na riadnom plnení si vyživovacej povinnosti rodiča voči svojim maloletým deťom.

Pri výmere trestu súd prihliadol na stupeň závažnosti spáchaného trestného činu, mieru zavinenia, pohnútku, osobu páchatel'a, na okolnosti, za ktorých došlo k spáchaniu trestného činu, ale aj na účel trestu a na možnosti nápravy páchatel'a. Súd na strane obžalovanej zistil jednu poľahčujúcu okolnosť, keď spáchanie činu priznala a oľutovala. Súd obžalovanej priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona nepriznal vzhľadom na povahu predchádzajúceho odsúdenia, ktoré je za trestný čin druhovo iný ako žalovaný trestný čin. Súd ukladal obžalovanému podmienený trest odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov s odkladom na skúšobnú dobu 3 roky s porobačným dohľadom nad jej správaním v skúšobnej dobe. Na posilnenie účinkov podmieneného odsúdenia uložil obžalovanej povinnosť v skúšobnej dobe včas a riadne platiť bežné výživné na dcéru k rukám oprávneného a zaplatiť dlžné výživné a súčasne sa zamestnať, resp. sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie.

Inštitút podmieneného odsúdenia kladie dôraz v prvom rade na resocializačnú povahu trestnoprávných noriem, ktorého podstatou je, že súd vynesie odsudzujúci rozsudok alebo trestný rozkaz a uloží trest odňatia slobody, ale výkon tohto trestu odloží páchatel'ovi trestného činu pod tou podmienkou, že v priebehu určenej skúšobnej doby sa bude riadne správať a bude plniť povinnosti uložené súdom. To znamená, že odsúdený bude v priebehu skúšobnej doby dodržiavať právny poriadok, základné normy občianskej spoločnosti a nebude sa dopúšťať trestných činov, priestupkov a iných deliktov a v neposlednom rade bude plniť súdom uložené povinnosti a obmedzenia.

Skúšobná doba začne plynúť obžalovanej prvým dňom po právoplatnosti tohto rozhodnutia. V prípade, že sa v priebehu skúšobnej doby dopustí obžalovaná akejkolvek trestnej činnosti, za ktorú bude právoplatne odsúdená, alebo i v prípade spáchania akýchkoľvek priestupkov (t. j. aj dopravných), prípade porušenia uložených povinností alebo obmedzení, zakladajú takéto skutočnosti zákonný dôvod na premenu uloženého podmieneného trestu odňatia slobody na nepodmienený. V prípade, ak bude obžalovaná viesť v skúšobnej dobe riadny život a vyhovie bezo zvyšku všetkým v rozsudku uloženým podmienkam, súd vysloví, že sa o s v e d č i l a; ináč rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že si trest v y k o n á. Súd považuje za potrebné obžalovanú poučiť, že v prípade, ak spácha v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia úmyselný trestný čin, tak v prípade uznania viny, v zmysle § 49 ods. 2 Trestného zákona jej nebude možné za trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia podmienne odložiť výkon trestu odňatia slobody a reálne mu môže hroziť nepodmienený trest. Účelom trestu teda nie je len ochrana občanov pred páchaním trestných činov, ale aj výchovné pôsobenie na páchatel'a, ktoré má smerovať k tomu, aby v ďalšom živote viedol riadny život. Uložený trest považuje súd vzhľadom na osobu páchatel'a, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje a na okolnosti prípadu, za dôvodný a primeraný, zodpovedajúci zásadám ukladania trestov v zmysle ustanovenia § 34 Trestného zákona, ktorých účelom je zabezpečenie nielen ochrany spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov, ale aj vytvorenie podmienok na nápravu páchatel'a a na jeho výchovu k tomu, aby v budúcnosti viedol riadny život.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom na Krajský súd v Trenčíne. Právo podať odvolanie neprináleží tomu, kto sa tohto práva už výslovne vzdal. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

V písomnom podanom odvolaní je treba uviesť, proti ktorým výrokom odvolanie smeruje, a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

Odvolanie môže podať prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku /§ 307 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného poriadku/ a to v neprospech i v prospech obžalovaného /§ 308 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku/.

Odvolanie môže podať obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka /§ 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku/.

Odvolanie môžu podať v prospech obžalovaného okrem obžalovaného a prokurátora i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa týka obžalovaného). Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného /§ 308 ods. 2 Trestného poriadku/.

Odvolanie môžu podať zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca /§ 308 ods. 2 Trestného poriadku/.

Odvolanie môže podať štátny orgán starostlivosti o deti a mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa týka mladistvého obžalovaného, a to len v jeho prospech, a to aj proti jeho vôli /§ 345 ods. 1 Trestného poriadku/.

Odvolanie môže podať poškodený, ktorý si uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody /§ 307 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku/, a to v neprospech obžalovaného. Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu / § 68 Trestného poriadku/.

Odvolanie môže podať zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci /§ 307 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku/.

Osoba oprávnená podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môže ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.